

සිංහල කාචය සහ්න ගුන්වී

රුකිණිලා ලසිකා

The main task of verbatim translation is to give an interpretation to a work of literature and to paraphrase its content. Mauvadaevadaâvata sanna, Sasadaâvata sanna and Kaâvayaâdarsa sanna are fine examples for Sinhalese verbatim translations which have occupied a significant place in Classical Sinhalese literature. Among these, Sasadaâvata sanna is considered unique since it is the first Sinhalese verbatim translation of a Sinhalese poetry book. However, most of the Sinhalese verbatim translations have been prepared to paraphrase Pali and Sanskrit books. Sinhalese verbatim translation, which was inspired by Pali verbatim translation, appears to have flourished in Polonnaruwa era. The significance of verbatim translation in Classical Sinhalese literature is discussed in this paper.

© රුකිණිලා ලසිකා

සංස්. ජයමල් ද සිල්වා, දිල්කාන් මතෙක් රාජපක්ෂ, දුලන්කා ලංසකාර,
දිනේෂ සඳරුවන්

‘ප්‍රහා’ ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, තුන් වැනි කළාපය - 2013/2014

මානවකාසීනු පියිය, කුලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මූල ග්‍රන්ථයක හෝ අනුග්‍රහන්පියක සඳහන් දුරවබෝධ වදන්වල සුඩාවබෝධය සඳහා අර්ථ විවරණය කිරීම ‘ව්‍යාබ්‍යාන’ ග්‍රන්ථයක පැනෙන මූලික ම කාර්යය සි. භාෂා, දීපිකා, විවරණ, අර්ථකතා, අවශ්‍ය කරා, පස්ද්විකා, සනාස, සන්න, සන්නේ, ග්‍රන්ථීපද, ගැටපද, ගණ්ඩිපද, පිටපොත් වශයෙන් ව්‍යාබ්‍යාන ග්‍රන්ථවල විවිධත්වයක් විද්‍යාමාන වන්නේ ඒ සඳහා විෂය මූලික වූ මූල ග්‍රන්ථයේ හෝ අනුග්‍රහන්පියේ අර්ථ විවරණය කරන ආකාරය අනුව ය. ඒ කෙසේ වුවත් මේ සියලු ව්‍යාබ්‍යාන ග්‍රන්ථ මගින් අනා ග්‍රන්ථයක් මූලාශ්‍රය කොටගෙන ඉන් තෝරාගන්නා ලද පදච්චලට හා පද යෝම්ච්චලට අර්ථ විවරණ සැපැයීම මූලික වෙයි. සිංහල සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව සලකා බලන කළේ ව්‍යාබ්‍යාන සාහිත්‍යයට සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමි ව ඇති බව පැහැදිලි වෙයි. සිංහල සාහිත්‍යයේ විද්‍යාමාන ආදී ම ගදු ග්‍රන්ථය වන ධම්පියා අවුවා ගැටපදය ව්‍යාබ්‍යාන ග්‍රන්ථයක් වීමෙන් ම මේ කරුණ තහවුරු වේ. පාලි ව්‍යාබ්‍යානකරණයේ බලපෑම හේතුවෙන් සිංහල ව්‍යාබ්‍යාන සාහිත්‍යයේ ආරම්භය සටහන් විය. අනුරාධපුර යුගයේ පටන් විද්‍යාමාන ව්‍යාබ්‍යාන ලෙස හෙළුවා සඳහන් කළ හැකි ය. සිංහල ව්‍යාබ්‍යාන සාහිත්‍යය වැඩි වර්ධනය වන්නේ පොලොන්නරු සාහිත්‍යය විශේෂත්වයකි. මූල් කාලයේ පටන් පාලි සංස්කෘත හාජාවලින් ලියුවුණු ග්‍රන්ථවල අර්ථාවබෝධය පායකයාට අවශ්‍ය විය. ව්‍යාබ්‍යාන ග්‍රන්ථ රචනා වූයේ ගදු සාහිත්‍යය අරුයා පමණක් නො වේ. පදනා සාහිත්‍යයට ද ව්‍යාබ්‍යානකරණයෙහි අවශ්‍යතාව පිවිසියේ ය. විශේෂයෙන් ම සනාසකරණය නම් ව්‍යාබ්‍යාන ක්‍රමවේදය කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ආග්‍රිත ව සිදු විය. සිංහල කාව්‍ය සන්න ග්‍රන්ථ කිහිපයක් ම සිංහල සාහිත්‍යයේ ආරම්භක අවධියේ පටන් දක්නට ලැබේණි.

සිංහල කාව්‍ය සන්නකරණය පිළිබඳ ව විමසීමේ දී සන්න, එසේත් නැති නම් සනාස යන ව්‍යාබ්‍යාන ක්‍රමවේදයෙහි විශේෂත්වය හඳුනාගත යුතු ය. සන්න පිළිබඳ ව හඳුන්වා දෙමින් කරුණු ඉදිරි පත් කළ විවාරක මතවාද කිහිපයක් මෙහි දී සඳහන් කළ හැකි ය.

“ගැටපද හා සමකාලීන අනික් එබදු අර්ථ වර්ණනා විශේෂයක් නම් සනාසයි. සන්න යනුවෙන් අද ව්‍යවහාර වන්නේ

එයයි. එහි සමාන අදහස තේරුම යන්නයි. සනාථ - සන්න ගබාද දෙකේ නිරැක්තිය නොපැහැදිලි විග මෙරට බොහෝ උගතුන්ගේ කළුපනාවයි. එහෙත් එහි නිරැක්තිය ලග ම පවතී. පාලි සක්ෂේකු හා සකු සංයු යනු එහි මුල් වචනයයි. තේරුම දැනගැනීම අහිපාය යන අර්ථය එහි පවතී. සද්ධර්මාපායනසනායේ අවසානයෙහිත්, සද්ධර්මාලංකාරයේ අවසානයෙහිත් සනාථ - සන්න සඳහා පාලි සක්ෂේකු ගබාදය යොදා ඇති සැටි හා සතර බණවර සන්නයෙහි සක්ෂේකු යන්න සන්නයි අරුත් කි හැටිත් දැක්ක හැකියි.”¹

“සනාථ ගබාදය වෙනුවට ගැටපද ගබාදය බෙහෙවින් යෙදී ඇති හෙයින් අර්ථ පක්ෂයෙන් සන්න ගැටපද දෙකේ වෙනසක් තැකැසි කිව යුතු ය. සනාථ ගබාදයාගේ නිෂ්පත්තිය තවමත් නොපැහැදිලි ය. සමහරු සනාථ ගබාදය නාස ගබාදයෙන් නිපදවත් ‘සංනෙය’ ගබාදයක් සනාථ ගබාදයට කිවිවූය. නෙය දේශය යන තැන පෙනෙන ‘නෙය’ ගබාදය ගැන සිතා බැලීමෙන් කාරණය තේරුම් ගත හැකිය.”²

“පොතකට සන්නයයි නම් තැබීම එක් අතකින් ලොකු අභාග්‍යයකි. එහි කොතෙකුත් වටිනා අංග ලක්ෂණ තිබුණත් අනාථ ගුන්පයක් මුල් කොටගෙන විර්විත හෙයින් සන්නයට ලැබෙන්නේ අතිරේක ස්ථානයකි. මෙසේ හෙයින් සන්නයේ යථා තත්ත්වය වටහා ගැනීමට අපහසු වෙයි.”³

සන්න, ගැටපද, පිටපොත් ආදි ව්‍යාඩ්‍යාන කෙබඳ වුවත් ඒ හැම ව්‍යාඩ්‍යාන ගුන්පයකින් ම සිදු කෙරෙන්නේ එක ම මෙහෙයක් බව මේ නිර්වචන ආගුයෙන් පැහැදිලි වෙයි. දුරවලෝධ පද සඳහා පදනාතාර්ථ දැක්වීම සන්නයක මූලික ම ලක්ෂණය වෙයි. සාහිත්‍යය සම්බන්ධයෙන් වීමසන කළ සන්න ගුන්පවල සාහිත්‍ය අයයක් දක්නට නො ලැබේ. මුල් පොත්වල ගැට මුසු තැන් හෙළි පෙහෙලි කිරීමට වැඩි යමක් සන්න ගුන්පයකින් ඉටු වන බවක් විද්‍යාමාන නො වූණ ද ඒවායෙහි සාහිත්‍ය වටිනාකමක් තැනැ සි පැවැසීම ද උගහට ය. විශේෂයෙන් ම ඒවායෙහි යෙදෙන වචන මාලාව අතින්

ද සන්න පොත් භාජා සාහිත්‍යයේ තතු සොයන්නන්හට උපකාරී වෙයි. භාජා විකාසනය මෙන් ම පැරණි ග්‍රන්ථකරුවන්ගේ අර්ථ වර්ණනා ක්‍රම හඳුනාගැනීමට, සිංහලයේ නිවැරදි, පැහැදිලි වියත් ගත් වහර හඳුනාගැනීමට හා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථවල හෝ ග්‍රන්ථකරුවන්ගේ හෝ කාලය නිර්ණය කිරීමට හේතු වන සාධක ආදිය හඳුනාගැනීමට සන්න ග්‍රන්ථවලින් යම් බඳු මෙහෙයක් සිදු වේ.

සිංහල ව්‍යාඩ්‍යාන සාහිත්‍යයේ සන්නකරණයට සුවිශේෂත්වයක් හිමි වේ. සිංහල සාහිත්‍යයෙහි වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ පාලි හෝ සංස්කෘත භාජාවලින් ලියු පොත්පත්වලට ලියන ලද සන්න යි. ජාතක කතා හෝ ජාතක ගාරා පිළිබඳ කරන ලද සන්න පොත් අතර වෙසුරු දා සන්නය, අට දා සන්නය, ජාතක ගාරා සන්නය විශේෂ වේ. සංස්කෘත ග්‍රන්ථ කීපයකට ලියු පූරාණ සන්න කීපයක් ද සන්න සාහිත්‍යයේ ඉතිහාසයට එක් ව ඇතේ. ජානකීහරණ සන්නය, කාච්‍යාදරු සන්නය, මේසදුත සන්නය ඉන් කිහිපයකි. තුරුය ගතක සන්නය, අනුරුද්ධ ගතක සන්නය, භක්ති ගතක සන්නය යනුවෙන් ගතක පොත්වලට ලියු සන්න පොත් කිහිපයක් ද වේ.

සිංහල කාච්‍යා සන්න පිළිබඳ ව සැලැකීමේ දී සියබස්ලකර, සසදාවත, මුවදෙවිදාවත හා කවිසිල්ලින යන ග්‍රන්ථවල අර්ථ පැහැදිලි කිරීමට ලියන ලද සන්න කෘති කිහිපය වැදුගත් වේ.

සිංහල පදා සාහිත්‍යයේ පළමුවෙන් ම හමු වන ගී කාච්‍යා වශයෙන් සසදාවත හා මුවදෙවිදාවත විශේෂ වේ. එසේ ම සිංහල කාච්‍යා ග්‍රන්ථයකට ලියු සිංහල සන්නයක් වශයෙන් මුල් කාලීන ව හඳුනාගත හැකි කෘතියක් වූයේ සසදාවත ගී කාච්‍යා සපයන ලද සන්න ග්‍රන්ථය යි. සහ ජාතකය වස්තු විෂයය කරගෙන රවනා වූ සසදාවත ලියැවෙන්නේ ලිලාවත් රැඹින්ගේ කාලයේ බව ඉතිහාසයේ සඳහන් ය. සසදාවත සිංහල භාජාවෙන් රවනා කරන ලද්දක් වූව ද එහි භාජාව තරමක් ගැඹුරු වූ ස්වරුපයක් ගනී. සසදාවත පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කරන්නකුට හෝ තත් කාච්‍යා කියවා රස විදින්නකුට එහි අරුත් අවබෝධ කරගැනීම දුෂ්කර වන්නේ එබැවිනි.

පොලොන්නරු සාමිත්‍යාවධියෙහි ඒ සඳහා සන්න ගුන්පයක් රවනා වීම අතිශය වැදැගත් වන්නේ මේ කරුණ පදනම් කරගෙන ය. සසදාවත සන්නයේ කතුවරයකු පිළිබඳ ව ගුන්පාවසානයෙහි හෝ වෙනත් මූලාශ්‍රයක තොරතුරු සඳහන් වන්නේ නැත. එහෙත් එය සිංහල, පාලි, සංස්කෘත යන භාෂා තුයයෙහි ප්‍රාමාණිකයකු විසින් කරන ලද්දක් බව ගුන්ප අධ්‍යයනයේ දී තහවුරු වේ. සසදාවත රවනා වූ කාලය ආසන්නයේ ම සසදාවත සන්නය ද රවනා වූ අතර එය කරන ලද්දේ සසදාවත් කතුවරයා පිළිබඳ ව මැනැවින් දත් අයකු බව ද පැහැදිලි වේ. විශේෂයෙන් ම සසදාවත සන්න කතුවරයා පිළිබඳ ව සඳහන් කළ යුත්තේ ඔහු සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ව පාපුල දැනුමකින් යුතු වූවකු වන බව යි. ඇතැමකු සසදාවත සන්නය සසදාවත්කරුගේ ම කෘතියකු යි යන මතවාදය ඉදිරි පත් කළ ද ඒ බව තහවුරු කිරීමට තරම් ඔවුන් ගෙන එන සාධක ප්‍රමාණවන් තො වේ.

ව්‍යාඛ්‍යාන ගුන්පයක් වශයෙන් සසදාවත සන්නය විමර්ශනය කිරීමේ දී එහි අර්ථ විවරණ ක්‍රම පිළිබඳ ව ද විමර්ශනය කළ යුතු ය. කතුවරයා එහි දී මූල් ගුන්පයේ එන ගී 293ට පිළිවෙළින් සන්න සපයයි. සසදා සන්නයේ බොහෝ තැන්වල දක්නට ලැබෙන්නේ පදානුපදික අර්ථකථනයක් වූව ද, එය ඩුද පදාර්ථකථනයක් ලෙස පමණක් සැලැකීම යෝග්‍ය තො වේ. අවශ්‍ය ස්ථානවල සංස්කෘත පාඨ ද ගෙන හැර දක්වමින් විවරණ සපයමින් කරන ලද පරිකථනාත්මක සන්නයක් වශයෙන් හැඳින්වීමට ද පුළුවන. පැරණි ගී කතුවරයන්ගේ සංස්කෘත කළේ සමය පිළිබඳ දැනුම ගැන තොරතුරු සසදා සන්නයෙන් හෙළි වන අවස්ථා ද බොහෝ ය. එසේ ම සන්නකරුවා ඇතැම් ඩියකට පදාර්ථකථනය මෙන් ම භාවාර්ථකථනයෙන් ද අරුත් පහැයි. මේ එවන් අවස්ථාවකි.

“සදුන් උයන් පළු, උද්‍යාන වන්දන පල්ලෙවයන්; තනවමින්, කම්පා කෙරෙමින්, අද අවත්; එපුර පවත්, ඒ පුර මාරුනය තෙමේ; පියන්, ප්‍රියාවන්ගේ; සරතැස, ග්‍රාන්තිය; දිහි මෙද, හැඳුනේ මතු තොවයි, කෙලි දෙලේ භා ත්‍රිඩා දුරයෙහි ද; මෙහෙයි, ජ්‍රේරණය කළේයි.

උද්‍යාන වන්දන පල්ලව ස්පර්භිය කිරීමෙන් ගෙන්තා සෞරජා මාරුද යන ගණනුයෙන් ම පවත යුක්ත බව ද ඒ පවත සුරතුමයෙන් ග්‍රාන්ත වූ ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ ග්‍රම දුරු කොට එම සුරතයෙහි නැවත යොදාගැනීම බව ද කිහු.”⁴

සසදාවත සන්නයේ බොහෝ අවස්ථාවල දක්නට ලැබෙන තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේ සංස්කෘත කාච්චාවල එන පද්‍ය උප්පටා දක්වමින් අර්ථ විවරණවලට ප්‍රවේශ වීම සි. බාලරාමායණය, මාස කාච්චාවය, ගකුන්තලාභරණය, රසුව්ගය, කාච්චා මීමාංසය, කුමාර සම්භවය, කාච්චාදරුගය යන සංස්කෘත ග්‍රන්ථ මේ අතර මූලික වේ. ඇසුරු කරගන්නා ඇතැම් කාතිවල නම් සඳහන් නො කිරීමෙන් පෙනී යන්නේ කතුවරයා තම කාර්යයේ දී සංස්කෘත ග්‍රන්ථ ගණනාවක් උපයුක්ත කොටගෙන ඇති බව සි. එසේ ම සසදාවතේ එන ඇතැම් දුෂ්කර බන්ධන පැහැදිලි කිරීමට ද සන්නකරුවා වෙහෙසෙන අයුරු පෙනී යයි. සම කාලීන ව්‍යාඛානකරුවන් ගත් මග සසදාවත් සන්නකරුවා ද අනිමත වූ අයුරු තවත් අවස්ථාවක දී පෙනී යයි. අර්ථ් පහදන පදනෙයි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ දැක්වීම පොලොන්නරු යුතුයේ ගද්‍ය ව්‍යාඛානකරුවන් බොහෝ දුරට අනුගමනය කළ අර්ථ විවරණ කුමයකි. ධම්පියා අවුවා ගැටපදය, ජාතක අවුවා ගැටපදය ආද ව්‍යාඛාන ග්‍රන්ථවල මේ වූකලි සුලබ ලක්ෂණයකි. සසදාව සඳහා ලියන ලද සන්න ග්‍රන්ථයේ ද මේ ලක්ෂණය දක්නට ලැබේ. විශේෂත්වය වන්නේ කතුවරයා සිංහල පද සඳහා සංස්කෘතය අනුව ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ පහදාදීම සි.

“සිහිලැඳී යන්නේන් අධිකතරට ඇල් බව කිහි - කියේමැනේන් අධිකවවනමදිකාර්ථංගමයතියි”⁵

සසදාවතෙහි භාජාව පිළිබඳ ව විමසන විට පැහැදිලි වන්නේ එය සාමාන්‍ය ජනයාට ඩුරපුරුදු නො වූ, ඔවුනට පහසුවෙන් වටහාගත නො හැකි සංස්කෘතයට නැඹුරු වූ ගැඹුරු භාජා ගෙලියක් බව සි. ඉන් පැහැදිලි වන්නේ සසදාවත සන්නය ලියු කතුවරයා සසදාවත මුල් කාතිය පමණක් නො ව බොහෝ සකු පොතපත ද ඇසුරු කළ බව සි. එසේ ම සසදාවත සන්නයේ කතුවරයා හෙළි කරන වැදැගත්

කරුණක් වන්නේ සසදාවතට 'කාචාතිලක' යන නාමය ද ව්‍යවහාර වූ බව යි. එසේ ම සිංහල ව්‍යාබ්‍යාන සාහිත්‍යයට සසදාවත සන්නය සුවිශේෂ වන්නේ එය සිංහල කිවියකට සිංහල බසින් අර්ථ නිරුපණය කිරීමේ ක්‍රමයට මූලික වූ බැවිනි.

පොලොන්නරු සාහිත්‍යයට යේ ම රචනා වූ අනෙක් ගී කාචාය ලෙස සඳහන් වන්නේ මුවදෙවිදාවත යි. මුවදෙවිදාවතෙහි එන පදා සඳහා අර්ථ නිරුපණ සපයන සන්න ගුන්පයක් මේ යුගයේ ම ලියැවී ඇති බව ඇතැම් වියත්තු පෙන්වා දෙති. සිංහල සාහිත්‍යය සම්බන්ධ බොහෝ ගුන්පවල එවැන්නක් පිළිබඳ ව සඳහන් ව නොමැති අතර පොලොන්නරු යුගයේ සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව විමර්ශනයක යෙදෙන සිරි තිලකසිරි පොලොන්නරු යුගයේ රචනා වූ මුවදෙවිදාවත සන්නයක් පිළිබඳ ව සඳහන් කරයි. මුවදෙවිදාවත සන්නයේ කර්තාවරයකු පිළිබඳ ව සඳහනක් නොමැති බව පවසන මිහු එහි ව්‍යාබ්‍යාන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ව පවසන්නේ එහි ගිවල පදයක් පදයක් පාසා අර්ථ පැවැසීමෙන් මිලිට තො යන පදාර්ථකථනයක් දක්නට ලැබෙන බව යි.

වුවන් සියා වියාවුන් සැදු මෙනෙසමාජි
නිසකත් ප්‍රන සිස මෙරජ සුනිල් සසලේ කැල්මෙන්

"එසමාහ, එසමයෙහි; සියා, වල්ලහයන්ගේ ද; වියාවුන්, විප්‍රාක්ෂිකාවන්ගේ ද; වුවත්, වක්තුයන්; නිසකත්, නිඟකාන්තා තොමෝ; පුන්සිසි මෙරජ, පුරුණවන්ද මරිවින් හා; සුනිල්, අතිනිල බූ; සසලේ කැල්මෙන්, ගෙල්බා කාන්තියෙන්; සැදුමෙන්, සර්ජ්‍රත්ක කළා."⁶

කාචාලංකාර පිළිබඳ ව මෙරට කිවින් ගරුතැන්හි ලා සැලැකුයේ දණ්ඩන්ගේ කාචාදර්ශය යි. සිංහල ගී කාචා හා මහාකාචා ආදිය රචනා වූයේ ද කාචාදර්ශයෙහි සඳහන් කාචාලංකාර පදනම් කරගනිමිනි. කාචාදර්ශය අනුව යමින් කාචාලංකාර පිළිබඳ ව සඳහන් වන සිංහල ගුන්පයක් බිජි වන්නේ අනුරාධපුර සාහිත්‍යයට යේ ද ය. ඒ සියබස්ලකර යි. ප්‍රථම සිංහල

පද්‍ය ග්‍රන්ථය වශයෙන් සැලැකෙන්නේ ද සියල්ලකර වීම විශේෂතවයකි. සියල්ලකර සඳහා කරන ලද පැරණි සිංහල සන්න ග්‍රන්ථයක් ද පවතී. ඒ සියල්ලකරහි එන දුරවලෝධ පද පිළිබඳ ව පාඨකයාගේ සූඛාවලෝධය සඳහා ය. සියල්ලකර සන්නය මී ඇසුරු (රත්නමඩ) නම් කතුවරයකු විසින් කරන ලද බව ග්‍රන්ථාවසානයේ එන ගියක සඳහන් වේ. සියල්ලකර සන්නයේ පදාර්ථ කථන ක්‍රමය මෙබදු ය.

වනු මැනවි සියල්සි - නේ කවි බැඳ සිරිදු යම්
වදන්පබදෙක් ද කියු - පෙදෙන් විසිතුරු සපුයි

“සපුයි කිය - වම්පුයි කිවාවු; පෙදෙන් විසිතුරු - පද්‍යයෙන් විවිත ව; යම් වදන් පබදෙක් ද - යම් වචන ප්‍රබන්ධයෙක් ඇද්ද; ඒ කවි බැඳ සිරිදු - ඒ කාචා බන්ධන ග්‍රිය ද; සියල්සින් වනු මැනවි - ස්වකිය වූ සිංහල භාෂාවෙන් වනු මැනවි”⁷

සිංහල පද්‍ය සඳහා අර්ථ සපයන සියල්ලකර සන්නයේ භාෂාව සංස්කෘත භාෂාවට තැමූරු ව ඇති බව ද මේ ඇසුරින් ගම් වේ. සියල්ලකර සංස්කෘත ග්‍රන්ථයක් ඇසුරු කරමින් ලියැවුණු සිංහල ග්‍රන්ථයක් වූ බැවින් සන්නකරුවාට සංස්කෘත භාෂාවෙන් බැහැර වීම ද අසිරු වන්නට ඇත.

මුල් යුගවල සිංහල කාචා සඳහා ලියැවුණු සන්න ග්‍රන්ථ පිළිබඳ ව සැලැකීමේ දී සසදාවත, මුවදෙවිදාවත හා සියල්ලකර යන ඕ කාචා සඳහා ලියැවුණු සන්න ග්‍රන්ථ වැදැගත් වේ. මේ කාලයේ සිංහල කාචා ග්‍රන්ථ හැරුණු විට සංස්කෘත කාචා ග්‍රන්ථ සඳහා ලියැවුණු සන්න ග්‍රන්ථ කිහිපයක් ද පැවැති බව කරුණු අධ්‍යයනයේ දී හෙළි වේ. සන්දේශ සාහිත්‍යයේ මුල් ම සන්දේශය වශයෙන් සැලැකෙන කාලිදාසගේ මේසදුතය සංස්කෘත කාචා ග්‍රන්ථයකි. මේසදුතය යනු පොලොන්නරු යුගයේ සාහිත්‍යකරුවන් අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය ව පැවැති ග්‍රන්ථයකි. සසදාවත සන්නයේ ද මේසදුතයෙන් උප්‍රටාගත් ග්ලෝක දක්නට ලැබේ. මේසදුතයේ සකු කවි සඳහා සිංහලෙන් අරුත් සපයන සිංහල සන්න ග්‍රන්ථයක්

දක්නට ලැබේ. පොලොන්තරු යුගයේ සෙසු සන්න ගුන්ප හා මෙසදුන සන්නය අතර වෙනසක් නො පෙනේ. පදාර්ථකාලීනය, භාවාර්ථ දීම සහ ඇතුම් පද සඳහා ව්‍යාකරණ විභාග දැක්වීම මෙසදුන සන්නයේ උපයුක්ත අර්ථ ව්‍යාඩාන ක්‍රම අතර මූලික වේ. සන්නකරුවාට අභිමත වූයේ ද සංස්කෘත මිශ්‍ර හාජාව සි. මෙසදුන සන්නයේ කතුවරයා පිළිබඳ ව වියතුන් පල කරන අදහස් මෙබඳ ය.

“මේ සන්නය වූ කළී ඉතා පුරාණ හාජාවෙන් කරන ලද්දක් බව ද වර්ණනාකාර ආචාර්යවරයා තර්ක න්‍යායාදීයෙහි හා ජන්දාලංකාරදීයෙහි සුපරිහාවිත බුද්ධීමත් පුත්‍ර පණ්ඩිතයෙක් බව ද මේ ව්‍යාඩා ලිලායෙන් ම යසසේ පෙනෙයි.”⁸

ජාත්‍යකිහරණ මහා කාච්‍යායට ලිය සන්නයක් ද පවතී. ජාත්‍යකිහරණ මහා කාච්‍යාය ද සිංහල කෘතියක් නො වේ. එය සංස්කෘත කාච්‍යායකි. අනුරාධපුර යුගයේ රජ කළ කුමාරදාස රජු විසින් කරන ලද මේ කාච්‍යාය සඳහා ලියවුමුණු සන්නය ජාත්‍යකිහරණ මහා කාච්‍යාය සන්නය සි. සංස්කෘත සාහිත්‍යය හැඳුරුමේ දී මේ සන්න ගුන්පවලින් ඉටු කෙරෙන්නේ මහත් මෙහෙයකි. සම කාලීන සන්න ගුන්පවල මෙන් ම ජාත්‍යකිහරණ මහා කාච්‍යාය සන්නයේ ද හාජාව ගැඹුරු ය. කතුවරයා පිළිබඳ ව සඳහනක් නො වූණ ද සිංහල හා සංස්කෘත හාජා ද්වායයෙහි ප්‍රාමාණික ප්‍රතිච්‍රිතයා විසින් එය කරන ලදී සි නිගමනය කළ හැකි ය.

කාච්‍යාදර්ශ සන්නය ද සංස්කෘත කාච්‍යායකට ලියවුමුණු සිංහල සන්න ගුන්පයක් වශයෙන් සිංහල සාහිත්‍යයට එක් වේ. කාච්‍යාලංකාර පිළිබඳ ව උච්චයේ ස්ථානය සංස්කෘත කාච්‍යායක් වූ කාච්‍යාදර්ශය සඳහා සන්නයක් රෝනා කිරීම වැදුගත් වන්නේ එය සකු බස නො දත්තවුනට මෙන් ම කාච්‍යාකරණය පිළිබඳ ව හදාරනවුනට ද ප්‍රයෝගනවත් වන බැවිති. කාච්‍යාදර්ශ සන්නයේ හාජාව පිළිබඳ ව විමසන කළේ තහවුරු වන්නේ එය ද යුගාවේණික සම්ප්‍රදායය ම අනුගමනය කළ බව සි. එනම් සකු මිශ්‍ර වහර ම අභිමත වූ බව සි.

සිංහල කාච්‍යා සන්න ගුන්ප පිළිබඳ ව කරන හැදැරීමක දී මූලික වශයෙන් අවධානයට යොමු වන්නේ පොලොන්නරු සාහිත්‍යාධියට ය. මේ අවධියේ දී සිංහල හි කාච්‍යා වූ සසදාවත, මුවදෙවිදාවත හා සියලුස්ලකර අරහයා රවනා වූ සන්න ගුන්ප හැරුණු විට සංස්කෘත කාච්‍යා ගුන්ප සඳහා සිංහලෙන් කරන ලද සන්න ගුන්ප ද වැදුගත් වේ. මේ අමතර ව ක්විසිඩමිණ සන්නය, කාච්‍යාගේලර සන්නය, සැලුලිහිණ සන්නය ආද කාච්‍යා සන්න ගුන්ප කිහිපයක් පිළිබඳ ව ද ඇතැම් වියත්තු සඳහන් කරති.

සන්න ගුන්පයක අගය කරුණු කිහිපයක් පදනම් කරගෙන වැදුගත් වේ. සන්න ගුන්පයක් හෝ පොදුවේ ව්‍යාඛ්‍යාන සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව සලකා බැඳුව හොත් ව්‍යාඛ්‍යාන ගුන්පයක් යනු නිර්මාණ රවනයක් නො වේ. එබැවින් එවායෙහි සාහිත්‍ය අගය පිළිබඳ ව විශ්‍රාන්ත කිරීම උගහට ය. ව්‍යාඛ්‍යාන ගුන්පයක සාහිත්‍ය අගයක් නො වේ ය යන්න ඉන් අදහස් නො වේ. ව්‍යාඛ්‍යානකරුවාගේ මූලික අනිප්‍රාය වන්නේ නිර්මාණකරණය නො වන බැවින් එය වෙනත් සාහිත්‍යාංශවලින් වෙනස් වේ. එහෙත් කිසි යම් සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් රස විදීමට හෝ එකී ගුන්පය පිළිබඳ ව හැදැරීමට ව්‍යාඛ්‍යාන ගුන්පයක අවශ්‍යතාව වඩාත් වැදුගත් වේ. අප මෙහි දී සාකච්ඡා කළ සිංහල කාච්‍යා සන්න ගුන්ප මෙන් ම, සංස්කෘත කාච්‍යාවලට ලියැවුණු සිංහල සන්න ගුන්ප ද සිංහල සාහිත්‍යයේ සුවිශේෂ වටිනාකමක් හිමි කරගන්නා බව සඳහන් කළ හැකි වන්නේ එබැවිනි. මූල්‍ය කාතියේ දුරවතොට්ධ පද සඳහා මෙකී සන්න ගුන්ප මගින් අර්ථ සැපැයෙනවාට අමතර ව පැරණි පැඩිවරුන්ගේ අර්ථ වර්ණනා කුම, සිංහලයේ පැහැදිලි වියත් ගත් වහර මෙන් ම සාහිත්‍ය ගුන්පවල හෝ සාහිත්‍යකරුවන්ගේ හෝ කාලය නිර්ණය කිරීමට හේතු වන එතිහාසික වටිනාකමක් ඇති සාධක ද එවායෙහි ගැජ් ව තිබීම විශේෂත්වයකි.

ආන්තික සටහන්

- ¹ සන්නස්ගල, පු.විඛන්බාර, (1961) සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාය, කොළඹ, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙදරයෝ, 73 පිට
- ² නානායකකාර, ගුණවර්ධන, (1998) පොලොන්නරු යුගයේ සිංහල ව්‍යාච්‍යාන සාහිත්‍යය කොළඹ, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙදරයෝ, 46 පිට
- ³ එම, 47 පිට
- ⁴ සන්න සහිත සයදාවත හෙවත් කාච්‍යාතිලකය, (සංස්) (1934) අතුරුවැල්ලේ ධර්මපාල හිමි, කොළඹ, ඇම්.බී. ගුණසේන සමාගම, 9 පිට
- ⁵ එම, 75 ගිය
- ⁶ මුවදෙවිදාවත සන්නය, (සංස්) (1997) කෝන්ගස්තැන්නේ ආනන්ද ස්ථ්‍යිර කොළඹ, ඇම්.බී. ගුණසේන සමාගම, 54 පිට
- ⁷ සිංහල සාහිත්‍ය ව්‍යාය, 82 පිට
- ⁸ මෙසදුන සන්නය (සංස්) (1893) වී.වී. පානබොක්කේ කොළඹ, ලංකාභිනව විශ්‍රාත යන්ත්‍රාලය, 8 පිට
- ⁹ වෙසනුරු දා සන්නය, (සංස්) (1950) ඩී.රු. හෙට්ටිඳාරවිඩි කොළඹ, ඇම්.බී. ගුණසේන සමාගම, 63 පිට

මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

- කාච්‍යාදර්ශ පුරාණ සන්නය. (සංස්) (1925) රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මාරාම හිමි. පැලියගොඩ: විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය.
- කුලසුරිය, ආනන්ද. (1962) සිංහල සාහිත්‍ය 1. මහරගම: සමන් මුද්‍රණාලය.
- කොන්මලේ, අමරවංශ හිමි. (1962) සිංහල සාහිත්‍ය ලකා. කොළඹ: කුලරත්න සමාගම.
- ජානකීහරණ සන්නය. (සංස්) (1891) රත්මලානේ ශ්‍රී ධර්මාරාම හිමි. පැලියගොඩ: සත්‍ය සුම්බිවය යන්ත්‍රාලය.
- තිලකසිරි, සිරි. (2002) පොලොන්නරු සාහිත්‍යය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙදරයෝ.
- නානායකකාර, ගුණවර්ධන. (1998) පොලොන්නරු යුගයේ සිංහල ව්‍යාච්‍යාන සාහිත්‍යය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙදරයෝ.
- පතිරණ, නර්බටි. (1961) පැරණි සිංහල කවිය. කොළඹ: ඇම්.බී. ගුණසේන සමාගම.
- මුවදෙවිදාවත සන්නය. (සංස්) (1997) කෝන්ගස්තැන්නේ ආනන්ද ස්ථ්‍යිර. කොළඹ: ඇම්.බී. ගුණසේන සමාගම.
- මෙසදුන සන්නය. (සංස්) (1893) වී.වී. පානබොක්කේ. කොළඹ: ලංකාභිනව විශ්‍රාත යන්ත්‍රාලය.